

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie ze skargi S. K.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem
Sądu Apelacyjnego

z dnia 8 kwietnia 2008 r.

w sprawie z powództwa S. K.

przeciwko Wójtowi Gminy C. i Gminie C.

o zapłatę, rentę i ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 3 lipca 2015 r.,

zażalenia skarżącego S. K.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 17 listopada 2014 r.,

1. oddala zażalenie,

**2. przyznaje radcy prawnemu K. L. od Skarbu Państwa
(Sąd Apelacyjny) kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych),
zwiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem
nieuiszczonych kosztów pomocy prawnej udzielonej skarżącemu
w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 listopada 2014 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę powoda S. K. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 8 kwietnia 2008 r. wydanym w sprawie z powództwa S. K. przeciwko Gminie C. i Wójtowi Gminy C. o odszkodowanie, rentę i ustalenie.

W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny stwierdził, że w skardze o wznowienie, wniesionej w dniu 15 września 2014 r., skarżący powołał się na naruszenie przez stronę pozwaną zasad współzycia społecznego, spowodowane zaniechaniem skierowania go na leczenie odwykowe od alkoholu i narażeniem na dolegliwości finansowe. Wyrok, którego dotyczy złożona skarga, uprawomocnił się w dniu 8 kwietnia 2008 r., wobec czego skarga została wniesiona po upływie terminu przewidzianego w art. 408 k.p.c. W tej sytuacji skarga powoda, oparta na podstawie określonej w art. 403 § 2 k.p.c. - uległa odrzuceniu (art. 410 § 1 k.p.c.).

W zażaleniu na to postanowienie skarżący zarzucił naruszenie art. 408 k.p.c. przez nieuwzględnienie znajdującego się w aktach sprawy zaświadczenia, z którego wynika, że choruje na schizofrenię, której objawem jest rozszczepienie między myśleniem, zachowaniem, emocjami, sferą motywacyjną i ekspresją emocji, przejawiające się m.in. w niedostosowaniu zachowania pacjenta do sytuacji oraz w treści jego wypowiedzi. Osoby dotknięte tą chorobą „...częstokroć cechuje niemożność świadomego pokierowania swoim postępowaniem, co spełniać może przesłankę pozbawienia możliwości działania określoną w art. 408 k.p.c....” W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 408 k.p.c., po upływie lat pięciu od uprawomocnienia się wyroku nie można żądać wznowienia, z wyjątkiem wypadku, gdy strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należycie reprezentowana. Zasadniczą funkcją pięcioletniego terminu jest ustanowienie bezwzględnej granicy czasowej, po której przekroczeniu skarga o wznowienie - poza wskazanymi w powołanym przepisie wyjątkami - nie może być skutecznie wniesiona. Jest to termin prekluzyjny prawa procesowego, w związku z czym nie podlega

przywróceniu, a w razie jego upływu skarga o wznowienie jest niedopuszczalna (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2012 r., II CZ 2/12, nie publ., z dnia 7 marca 2013 r., IV CZ 177/12, nie publ., z dnia 28 lutego 2014 r., IV CZ 124/13, nie publ., z dnia 3 kwietnia 2014 r., II UZ 19/14, nie publ., z dnia 11 września 2014 r., III CZ 34/14, nie publ., z dnia 9 października 2014 r., IV CZ 59/14, nie publ., z dnia 13 lutego 2015 r., II CZ 98/14, nie publ. i z dnia 7 maja 2015 r., II CZ 26/15, nie publ.).

W skardze o wznowienie powód nie powoływał się na pozbawienie go możliwości działania ani na brak należytej reprezentacji, co - w świetle art. 408 *in fine* k.p.c. - pozwalałoby na skuteczne złożenie skargi także po upływie wspomnianego pięcioletniego terminu. Dopiero w zażaleniu zmierza do wykazania, że w istocie zachodziły podstawy wyłączające działanie pięcioletniego terminu, ponieważ w aktach sprawy znajduje się zaświadczenie, potwierdzające rozpoznanie u niego schizofrenii. Samo powołanie się na rozpoznanie choroby pod postacią schizofrenii, nie jest jednak wystarczające do przyjęcia, że w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 8 kwietnia 2008 r. skarżący był pozbawiony możliwości działania lub nie był należycie reprezentowany, tym bardziej że w sprawie tej był on reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw. Zgodnie z § 15 w związku z § 6 pkt 7, § 12 ust. 2 pkt 2 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocny prawnej udzielonej przez Radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.) Sąd Najwyższy przyznał radcy pr. K. L. od Skarbu Państwa nieopłacone koszty pomocy prawnej udzielonej skarżącemu w postępowaniu zażaleniowym.